

futur, es produeixin confrontacions ideològiques, però el Congrés, en integrar tothom que accepti els seus objectius, ha d' ésser prou ampli per tal que es pugui respectar la presentació d'alternatives diverses, amb les adhesions corresponents a l' hora de votar les resolucions a través dels Consells dels àmbits.

De tota manera, és indispensable que un mateix sentit de poble, de cara al futur, emmotlli els continguts culturals amb tota llur riquesa i amb la presència constant de les idees d'unitat dels Països Catalans, de llengua i de cultura.

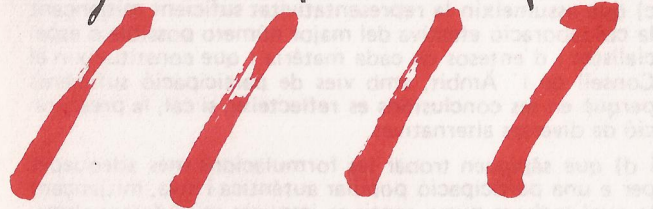
El Congrés dotarà els seus continguts culturals d'aquest sentit de poble que no es defineix només per una base ètnica o de tarannà, sinó també per una voluntat d' ésser català. Aquesta voluntat dona lloc a diverses opcions polítiques que es podran manifestar als treballs dels àmbits. El Congrés preconitza una transformació de la societat que elimini qualsevol forma d'opressió, nacional i social. El desenvolupament cultural que el Congrés pot representar ha de constituir la base del progrés polític. El seu sentit de poble indicarà segons aquest progrés, i justament perquè el poble pugui gestionar cada vegada més tota l'acció cultural, que cap forma cultural no ha d' ésser imposada, sinó que n'han d' ésser possibilitades les més diverses al servei del poble.

Els continguts culturals del Congrés han de tractar els ciutadans dels Països Catalans com un sol poble; han de ser vehicle de la nostra unitat i del nostre alliberament, i haurien d'afavrir, almenys a nivell d'Estat Espanyol, al dels altres pobles..

Aquests continguts culturals també són i han d' ésser actius en lluitar contra les actituds contràries als interessos dels Països Catalans, específicament en el terreny cultural. Aquestes actituds s' han pogut mantenir fins ara a l'emparedat de la repressió i dels règims establerts, per avui la neutralitat o la passivitat davant del fet català signifiquen una clara actitud de col·laboració amb l'opressió i despersonalització imposades per l'Estat centralista. D'altra banda, no es pot tampoc, des de cap model teòric, analitzar la realitat catalana prescindint de les seves peculiaritats i sumint-les en un suposat context universal, que acostuma a reduir-se a espanyol o francès: tot contingut cultural que es proposés amb un esquema d'aquesta mena no concordaria amb la unitat, amb la personalitat plena ni amb l'alliberament que el Congrés vol contribuir a fer entendre i compartir a tots els sectors del nostre poble.

Aquests són els principals punts de reflexió que posem a la consideració de tots. Els continguts culturals, desenvolupats pels àmbits, han de tenir com a propis aquests punts. Però cal tenir en compte també que el Congrés ha d'irrompre enfora dels Països Catalans, començant pels pobles germans que han contribuït amb nosaltres a fer comprendre i a fer respectar la nostra realitat com a poble. Ha d'escampar-se també la nostra realitat —lingüística, cultural, popular, social i política— en una projecció exterior de la cultura catalana que en faci una aportació positiva per a la pau i la llibertat del món.

congrés de cultura catalana

**PONÈNCIA SOBRE ELS
CONTINGUTS CULTURALS
DEL CONGRÉS
DE CULTURA CATALANA
ELABORADA PEL
SECRETARIAT CULTURAL**

Podem dir que els treballs dels àmbits constitueixen en conjunt el contingut cultural del Congrés de Cultura Catalana, sempre que reuneixin, almenys, quatre condicions:

a) que elaborin unes resolucions recolzades en un balanç d'allò que ha estat la vida cultural fins avui, en l'àmbit corresponent, que a partir d'una anàlisi de la situació actual, presenti vies alternatives de cara al futur

b) que tractin amb criteris unitaris la problemàtica dels Països Catalans, amb les peculiaritats i diferències que són pròpies de cadascun d'ells i que els caracteritzen.

c) que assumeixin la representativitat suficient mitjançant la col·laboració efectiva del major nombre possible d'especialistes i d'entesos de cada matèria i que constitueixin el Consell de l'Àmbit, amb vies de participació suficients perquè en les conclusions es reflecteixi, si cal, la presentació de diverses alternatives.

i d) que sàpiguen trobar les formulacions més adequades per a una participació popular autèntica i viva, mitjançant la qual tothom pugui sentir-se implicat en el desenvolupament del Congrés, en compregui els continguts i pugui dotar-los del pes i de la dinàmica populars.

Creiem que, assegurades aquestes condicions per àmbit, es reduirà l'oposició entre contingut científic i sensibilització i mobilització popular en la problemàtica del Congrés, l'opció del qual quedarà així definida cap a una projecció que és essencial, sembla, per a configurar un sentit de cultura, un sentit de catalanitat i un sentit de poble. Sobre aquests tres punts cal dir alguna cosa.

1. Sentit de cultura

La llista d'àmbits indica que aquest terme —cultura— es pren amb tota l'amplitud possible. És també ben clar que el protagonista d'aquesta cultura i de tots aquests continguts culturals representats així fragmentàriament són els homes i les dones del nostre temps, els ciutadans actuals dels Països Catalans; que modifiquen les condicions naturals del medi on viuen mitjançant el seu treball, dintre unes determinades i evidentment inadequades condicions socials i polítiques. És evident que la distribució dels àmbits acusa, tal com és feta, la anormalitat de la nostra cultura i denuncia el fet que un poble no tingui l'estructura que li correspon, i que la seva cultura tampoc no tingui el suport suficient, d'una banda, ni les institucions polítiques pròpies, de l'altra.

A més, aquests darrers anys, la lluita cultural catalana ha estat considerada subversiva. A la prehistòria del nostre Congrés actual n'hi hagué un altre, "celebrat" a Barcelona entre 1961 i 1964: precedent de laboratori, que tanmateix pretengué demostrar i demostrar-se que la cultura catalana no era només una cultura poètico-literària i que podia integrar, en un treball conjunt, tendències diverses o divergents, totes les quals sentien la necessitat de sortir enfora a retrobar els sectors populars. La posició era de crítica als fets i de revolta conjunta enfront de la situació repressiva i de la societat que ens eren imposades.

Actualment, aquesta cultura encara agredida i amenaçada de mort podria presentar, a través dels àmbits, una imatge defensiva i fins i tot passiva, però la realitat és que aquest Congrés d'ara és l'expressió d'un moment expansiu i de retrobament col·lectiu, a fons, dels Països Catalans. Cada contingut cultural ha d'enllaçar amb el dels altres àmbits, de forma que res no pugui restar-ne absent i que globalment en resulti un conjunt coherent.

El sentit de cultura, així, serà el d'una nova cultura. El Congrés ha de ser el primer pas cap a la configuració d'aquesta nova cultura. El procés modern d'incorporació del nostre poble als corrents socials i polítics contemporanis ha passat per la voluntat de retrobament de la nostra identitat nacional i, en l'expressió d'aquesta voluntat, la cultura ha hagut de tenir un lloc de combat i ha hagut de suplir durant llargs períodes, tot allò que no teníem. Ara, en parlar d'una nova cultura, ens adrecem a un esdevenidor en el qual creiem i en el qual també els Països Catalans, amb plena personalitat nacional reconeguda, tindran els organismes socials i polítics pròpis d'una societat lliure. Aleshores, la nova cultura, en el sentit que li dóna el Congrés, haurà de conjugar la llibertat, sense la qual no hi ha creativitat, amb la capacitat de mobilització social, sense la qual no hi ha justícia. La lluita per aquesta configuració d'una nova cultura ha d'ésser un objectiu fonamental del Congrés.

2. El sentit de catalanitat

El Congrés pot ser l'exponent unitari més important fins avui dels Països Catalans. Els continguts culturals dels àmbits hauran d'assumir, com sabem, les diferències en els processos històrics i la diversitat actual de les terres catalanes. El Congrés ha de ser, doncs, el Congrés unitari i ha de tendir amb tots els seus esforços a compensar —sense perdre de vista la realitat— les desigualtats de tractament que es produeixen, mitjançant una coordinació efectiva entre els àmbits que treballen als diversos Països Catalans.

Un altre aspecte de l'unitarisme del Congrés és el després de la distinció entre les seves funcions i les de les instàncies unitàries polítiques. La funció del Congrés n'és complementària en la mesura que la seva irradiació pot arribar a sectors encara més amplis de la societat catalana, i en la mesura que pot tractar amb més profunditat els diversos aspectes de la vida cultural catalana i així oferir un contingut més concret i unitari a les reivindicacions polítiques i socials de les esmentades instàncies.

El Congrés afirma que la cultura catalana és la de tots i cadascun dels Països Catalans. Aquesta és una reivindicació eminentment popular i el Congrés, en prendre aquesta opció i en dur-la a terme a la pràctica, pot tenir una transcendència incalculable. Una manifestació essencial de la unitat cultural i de la realitat comuna de la societat nostra és la llengua catalana. El català és la llengua del Congrés i en català es redactarà tota la documentació. El Congrés afirma que aquesta llengua, aquesta cultura, són la llengua i la cultura pròpies dels Països Catalans, i el fet que molts sectors immigrants encara no hi hagin tingut accés és

només conseqüència d'una política repressiva i autoritària, tendent, d'una banda, a anul·lar la nostra realitat com a poble i, de l'altra, a mantenir la marginació social de l'immigrat.

El Congrés, en presentar una nova catalanitat per mitjà dels continguts culturals, fa una proposta inequívoca d'identificació col·lectiva, i vol superar, mitjançant el conjunt de la seva acció, les falses identificacions de la nostra cultura i de la nostra llengua amb una determinada classe social, així com l'acusació de culturalisme que la separaria de la base popular i reivindicativa.

Aquestes dues superacions que, amb la seva sola acció, correspon que assoleixi el Congrés signifiquen que la unitat en la catalanitat no és sols geogràfica sinó profunda, i que penetra realment en el domini de les realitats socials. El Congrés, per la via d'una catalanitat nova, enfrontat amb aquests grans problemes de tot un poble, ha de fer palès que ni la cultura catalana es distreu de les tasques democràtiques ni representa una evasió davant les lluites polítiques. El Congrés demostra també que, tal com l'entendem, la cultura catalana no ha estat mai minoritària i que la lluita d'aquests darrers decennis, des del 1939, ha demostrat que només el centralisme i els seus aliats, conscients i inconscients, ha aturat l'expansió d'una llengua i d'una cultura cap a ésser plenament sentides per tot un poble i portades cap a la lluita política per les llibertats democràtiques i nacionals.

La nova catalanitat que els continguts culturals del Congrés han de configurar no és un producte aïllat, sinó el resultat de tot un procés històric i de tot un afany col·lectiu. És també el resultat del no del nostre poble a la situació establerta pel Tractat dels Pirineus, Decrets de Nova Planta i agreujada per la Guerra Civil, i del no de la gent que, als anys de la postguerra, va mantenir-se en situació de lluita i va possibilitar l'enllaç amb les forces polítiques de l'oposició. La línia d'aquest procés històric que entronca amb els continguts culturals del Congrés ha volgut sempre que el català tingués un ús ple i no ha admès mai cap limitació d'aquest ús, ni per raons culturals ni per raons sociolinguístiques. No es tracta tampoc ara d'un patrimoni històric que cal defensar, sinó d'una visió de futur. El Congrés, doncs, ha d'exigir que el català sigui la llengua d'ús normal i llengua oficial dels Països Catalans.

Per iniciar una nova catalanitat cal partir d'aquestes idees, sobre les quals el Congrés ha de fer una gran tasca de sensibilització. Perquè uns continguts culturals que, en aquest terreny, fossin ambigus o oportunistes afectarien a la nostra identitat cultural, popular i de transformació social, ja que els mecanismes d'opressió i despersonalització cultural i la ignorància respecte al fet català no permetrien de fer una síntesi vàlida entre llengua, cultura i realitat catalana.

3. Sentit de poble

És ben possible que, en tractar les alternatives de cara al